

Obsah

Předmluva	5
I. Historie a základní pojmy kožišnické výroby	7
1. Historie a vývoj kožišnického řemesla a průmyslu	7
2. Základní pojmy kožišnické výroby	13
II. Stavba kožišnické kůže	15
1. Zvířecí kůže	15
2. Plošné rozdělení kůže	15
3. Stavba řemene kůže	17
a) Pokožka (epidermis)	17
b) Škára (corium)	18
c) Podkožní vazivo (subcutis)	19
III. Kožištinová srst	20
1. Zvířecí chlupy a srst	20
2. Vývoj kořene a růst zvířecího chlupu	20
3. Stavba chlupového stvolu	25
a) Šupinová pokožka	25
b) Kůra chlupu	27
c) Dřeň chlupu	27
4. Tvar chlupového stvolu	29
5. Základní typy chlupů	31
6. Celková stavba kožištinových srstí	33
IV. Získávání kožišnických kůže	36
1. Chov kožištinových zvířat	36
a) Chov domácích zvířat	36
b) Farmářský chov kožištinových zvířat	36
2. Lov zvířat	37
a) Chytání do pastí, želez, tluček a rourek	37
b) Chytání lasem a do ok	38
c) Chytání do deccí, víčích jam a sítí	38
d) Stopování, na číhané, norování a vykuřování	38
e) Štvaní pomocí jiných zvířat	38
f) Ubíjení ve stádech	38
g) Střelení kulovnicí, brokovnicí, lukem a harpunou	38
h) Otravování jedy	39
3. Porážka zvířat	39
4. Stahování kůže ze zvířete	39
Hlavní zásady při stahování	39
a) Stahování na plocho	40
b) Stahování do pytlíku od zadku	40
c) Stahování do pytlíku od čumáku	41

V.	Konzervování, skladování, sběr a třídění kožišnických kožek	42
1.	Konzervování kožišnických kožek	42
a)	Konzervování kožek sušením	43
b)	Konzervování solením (mokrosolením)	46
c)	Konzervování suchosolením	48
d)	Konzervování kvašením	48
e)	Konzervování mražením a chlazením	49
f)	Konzervování piklováním	49
2.	Skladování kožišnických kožek	50
a)	Skladovací prostory	51
b)	Skladovací podmínky	51
c)	Způsob skladování a ukládání kožek	52
d)	Ošetřování během skladování a ochrana proti škůdcům	52
e)	Doba skladování	52
3.	Výkup, sběr a nákup kožek	52
4.	Třídění surových kožišnických kožek	53
a)	Výkupní sortiment	53
b)	Průmyslový sortiment	54
VI.	Přirozená jakost kožišnické kůže	55
1.	Vliv životních podmínek na přirozenou jakost kůže	55
a)	Zeměpisné a klimatické podmínky	55
b)	Výživa	57
c)	Choroby	57
d)	Způsob chovu	57
2.	Vliv původu (provenience) na přirozenou jakost kůže	57
3.	Vliv ročního období na přirozenou jakost kůže	58
4.	Vliv stáří zvířete na přirozenou jakost kůže	60
5.	Vliv pohlaví zvířete na přirozenou jakost kůže	61
6.	Vliv individuální rozdílnosti na přirozenou jakost kůže	61
VII.	Vady kožišnických kožek	62
1.	Vady kožek vzniklé za života zvířete	63
a)	Vady vzniklé při chovu	63
b)	Vady vzniklé vlivem chorob a špatné výživy	63
c)	Vady vzniklé působením cizopasníků a plísni	64
d)	Vady vzniklé způsobem života	64
2.	Vady vzniklé při lovu a porážce zvířat	65
3.	Vady vzniklé při stahování	65
4.	Vady vzniklé při konzervování kožek	66
a)	Vady při konzervování sušením	66
b)	Vady při konzervování solením a suchosolením	67
c)	Vady při ostatních způsobech konzervování	68
5.	Vady vzniklé při uskladnění kožek	68
a)	Vady při skladování kožek sušených	68
b)	Vady při skladování kožek solených	69
6.	Vady vzniklé při balení a dopravě kožek	69
7.	Vady vzniklé při přípravě kožek do výroby	69

2. Číslování a značení přízí	230
Tkaniny	230
1. Základní vazby tkanin	230
a) Vazba plátňová	230
b) Vazba keprová	231
c) Vazba atlasová	231
2. Hlavní druhy tkanin	231
a) Podšívkové tkaniny	231
b) Výztužné a výplňové tkaniny	232
c) Materiály tepelně izolační	233
d) Tkaniny na kapsy (kapsoviny)	233
e) Krajovky, lemovky	233
Drobný a pomocný materiál	233
1. Šicí nitě	233
2. Jehly	234
3. Knoflíky a spínadla	235
X. Umělé kožišiny	236
1. Včesový způsob	236
a) Technologie a technika zpevňování rubu kožišín	237
b) Pletené kožišiny s podsadou a pesíkem	239
2. Řezaný plyš	241
3. Lepená kožišina	242
XI. Stroje na výrobu umělých kožišín	243
1. Okrouhlý pletací stroj	243
2. Jiná výrobní zařízení	247
a) Technika používaná pro výrobu pletených kožišín vysrážením základu	247
b) Technologický postup výroby pletených kožišín vysrážením základu	250
c) Technologický postup výroby pletených kožišín z vláken PAN (Leakryl) úpravou rubu	252

VIII.	Králíčiny a zaječiny	70
1.	Králík divoký	70
2.	Chov domácího králíka	71
3.	Doporučená plemena králíků	73
a)	Moravský modrý	73
b)	Vídeňský bílý modrooký	73
c)	Králík zaječí	73
d)	Králík stříbřitý velký	74
e)	Činčila velká	74
f)	Český strakáč	75
4.	Další plemena a druhy králíků	76
a)	Belgický obr	76
b)	Belgický obr albín	76
c)	Francouzský králík beranovitý	76
d)	Malá plemena	76
e)	Další plemena s normální délkou srsti	76
f)	Plemena krátkosrstá	76
g)	Králík čínský bílý	77
h)	Králík japonský bílý	77
5.	Hodnocení a třídění králíčín	77
A.	Hodnota králíčín	77
1.	Doba zabítí zvířete	77
2.	Stupeň vylinání kožky	77
3.	Stáří zvířete	78
4.	Velikost kožky	78
5.	Vady kožky	78
B.	Výkupní sortiment	79
C.	Průmyslový sortiment koželužský a kloboučnický	79
D.	Československý průmyslový sortiment kožišnických králíčín	80
E.	Sovětský sortiment králíčín	81
F.	Sortiment králíčín v NDR	82
G.	Sortiment francouzských králíčín	82
6.	Průmyslové zpracování králíčích kožek	83
a)	Kloboučnický průmysl	83
b)	Koželužský průmysl	83
c)	Kožišnický průmysl	83
7.	Zaječiny	84
a)	Zajíc polní	84
b)	Zajíc běláček	84
c)	Zajíc polární	85
d)	Ostatní druhy zajíců	85
e)	Zpracování kožek zajíců	85
f)	Pišťluchy	85
IX.	Ovčiny	86
1.	Ovce divoká a vývoj domácího chovu	86
2.	Chov ovcí v ČSSR	87
3.	Ovčí rouno a vlna	89

4. Rozdělení ovčí a ovčín	90
a) Zoologicky (zootecnicky)	90
b) Podle užítkovosti	91
c) Podle jemnosti a typu vlny	91
d) Podle délky vlny	92
e) Podle přírodního zbarvení vlny	92
f) Podle stáří zvířete	92
g) Podle váhových tříd a velikosti	92
h) Podle vhodnosti kožek ke zpracování	93
ch) Podle proveniencí	93
i) Podle obchodních zvyklostí	93
j) Podle způsobu stahování a konzervování	93
5. Třídění kožišnických ovčín	93
6. Průmyslové zpracování ovčín	95
a) Zpracování ovčín v koželužství	95
b) Zpracování ovčín v kožišnictví	96
1. Kůže zmetků a jehnětiny s ušlechtilým zkadeřením	96
2. Jehnětiny dlouhovlnné (nestříhané) s rovnou vlnou	96
3. Jehnětiny nízkostřížené	96
4. Jehnětiny a skopovice vysokostřížené a žehlené	97
5. Jehnětiny upravené v řemeni na velur nebo s umělým lícem	97
7. Hlavní druhy kožišnických ovčín	97
A. Jižní Amerika	98
1. Argentína	98
2. Uruguay	98
3. Bolívie, Peru, Chile a Brazílie	98
B. Evropa - Malá Asie	99
1. Španělsko	99
2. Itálie, Sardinie, Korsika	99
3. NSR	99
4. Jižní Francie	99
5. Holandsko, Belgie	99
6. Skotsko	99
7. Island	100
8. Balkánské země	100
C. Austrálie	100
D. Afrika	100
E. Sovětský svaz	100
F. Asie	101
1. Čína	101
a) Bílé čínské jehnětiny	101
b) Černé čínské brajtšvance	101
c) Tibet	101
d) Slink	102
e) Bílé čínské skopovice	102
f) Čínské pláty z jehnětinových nožek a kousků	102
2. Mongolsko	102
3. Indie	102
G. Angorská jehnětina	103

X.	Zivočišná soustava a kožištinová zvířata	104
XI.	Řád ptakořitní a nadřád vačnatí	108
	a) Řád ptakořitní	108
	Ptakopysk podivný	108
	b) Nadřád vačnatí	109
	1. Čeleď vačicovití	109
	Severoamerické vačice	110
	Jihoamerické vačice	110
	2. Čeleď kunovcovití	110
	Kunovec tečkovaný	111
	Vlkovec psohlavý	111
	3. Čeleď kuskusovití	112
	Australská vačice-australské opossum	112
	Tasmanské opossum	113
	Novozélandské opossum	113
	Ringtail opossum	113
	4. Čeleď koalovití	113
	Koala medvídkovitá	113
	5. Čeleď vombatovití	114
	Vombat širokočelý	114
	Vombat Mitchellův	114
	Vombat medvědovitý	114
	6. Čeleď klokánovití	114
	Klokán velký	115
	Klokán Bennetův	115
	Klokán skalní	115
	Klokán červenocasý	115
	Klokán horský	115
XII.	Řád hmyzožravci	116
	Vychuchol povolžský	116
	Krték obecný	117
XIII.	Řád hlodavci	119
	1. Čeleď činčilovití	119
	Viskača	119
	Pakrálek Cuvierův	120
	Činčila pravá	120
	Činčila malá	121
	Tukotuko	121
	2. Čeleď nutriovití	122
	Nutrie říční	122
	3. Čeleď myšovití	125
	Ondatra pižmová	125
	Krysa obecná	129
	Krysa vodní	129
	Křeček	129
	Zokor	130

4. Čeleď plchovití	130
Plch	130
5. Čeleď slepcovití a čeleď tarbíkovití	131
Slepec obecný	131
Frček	131
6. Čeleď bobrovití	131
Bobr	131
7. Čeleď veverkovití	133
Veverky (stromové)	133
Poletušky	134
Popelky	135
Burunduk páskovaný	136
Svišti	136
Svišť horský	136
Svišť stepní	137
Svišť lesní	137
Svišti v SSSR	137
Svišti mongolští	138
Svišti čínští	138
Svišti severoameričtí	138
Sysel	138
Pesčaník	140
XIV. Řád ploutvonožci	141
1. Čeleď lachtanovití	141
Lachtan medvědí	142
2. Čeleď tuleňovití	142
Tuleň	143
XV. Řád šelmy	145
1. Čeleď cibetkovití	145
Cibetky	145
Ženetky	146
Promyky	147
2. Čeleď kočkovití	147
Lev	148
Tygr	148
Puma americká čili kuguár	149
Levhart skvrnitý	150
Levhart sněžný, též irbis horský	150
Jaguár americký	150
Pardál obláčkový čili harimaua	151
Ocelot	151
Serval stepní	152
Kočky tygří	152
Kočka divoká	152
Kočka domácí	153
Rysi	155
Rys ostrovid	156
Rys kanadský čili polární, též stříbrný	156

Rys červený nebo rýsovitá kočka	156
Ostatní druhy rysů	156
Gepardi	157
3. Čeleď psovité	157
a) Lišky ušlechtilé	157
Liška stříbrná	157
Liška křížová	158
Liška sibiřská	159
Liška platinová	159
Liška zlatá	159
Liška polární bílá	159
Liška polární modrá	160
b) Lišky červené	160
1. Evropské červené lišky pevninské	161
2. Evropské červené lišky severské	162
3. Sovětské červené lišky	162
4. Ostatní asijské červené lišky	162
5. Americké červené lišky	163
6. Australské červené lišky	163
c) Ostatní lišky	163
Liška šedá	164
Liška stepní americká, též severoamerická	
kitt-liška	164
Korsak čili asijská liška stepní, též	
asijská kitt-liška	164
Liška Azarova	164
Liška patagonská	165
Fenek	165
Zušlechťování a zpracování liščích kožíštin	165
Šakal	166
Vlk stepní čili preriový nebo kojot	167
Vlk obecný	167
Pes domácí	168
Mývalovec kuní	168
4. Čeleď lasicovité	169
Podčeleď lasice	169
Kuna lesní	169
Kuna skalní, též kuna domácí	169
Sobol	170
Kuna kanadská	171
Kuna rybářská	171
Kidus	172
Kuna Charsa	172
Tchoř tmavý	172
Tchoř světlý, též ruský, sibiřský nebo stepní	173
Tchoř tygrovitý, též perwitzki	173
Fretka	173
Hranostaj	173
Lasice kolčava	174

Čínská lasice, též čínský norek	174
Norek	174
Norek americký, též mink	174
Norek evropský	175
Farmářský norek	175
Standardní norek	175
Mutační norci	176
Kolinsky, též kolonok nebo norek sibiřský	178
Horský kolinsky, též solongoj	178
Rosomák	178
Podčeleď jezevci	178
Jezevec lesní	178
Jezevec americký	179
Jezevec asijský nebo japonský	180
Pahml, též pamla	180
Skunci	180
Skunk severoamerický	181
Skunk jihoamerický	182
Lyra skunk	182
Podčeleď vydry	182
Vydra evropská	183
Vydra asijská	183
Vydry africké neboli konžské	183
Vydra severoamerická neboli viržinská	184
Vydra jihoamerická	184
Vydra mořská čili kalan	184
5. Čeleď medvídkovití	185
Mýval severní, též medvídek mýval	186
Nosál červený	186
Frett kočičí	186
Panda červená	187
6. Čeleď medvědovití	187
Medvěd hnědý čili brtník	187
Medvěd grizzly	188
Medvěd baribal	188
Medvěd himálajský	188
Medvěd lední	188
XVI. Řád lichokopytníků a sudokopytníků	189
1. Čeleď koňovití	189
Kůň	189
2. Nadčeleď mozolochodci	190
Lama huanaco	190
Lama vikuňa	190
3. Nadčeleď parohaří	191
Jelen a smka	191
Sob palární	191
4. Nadčeleď rohaří	192
Ovce	192
Ovce tlustozadké	192

Moaré	192
Merluška	193
Slink	193
Indické jehnětiny	193
Ovce tustoocasé (tučnoocasé)	193
Ovce karakulská čili perziánová	193
Karakulská ovce křížená - metis (poloperzián)	197
Maličská ovce krymská-krymer	197
Ukrajinská smušková ovce - smuška	197
Africké perziány	198
Afgánistánské perziány	198
Iránské perziány-širaz-poloperzián	198
Bagdadské perziány	198
Kozy	200
Kozlečiny	200
Kozlečiny evropské	200
Kozlečiny čínské	200
Arabské kozlečiny	201
Kid kozlečiny	201
Koziny	201
Mufflon	201
Koza kašmírská	201
Koza angorská	201
Koza domácí čínská	201
Teletny	202
Antilopa a gazela	202
XVII. Rád nehetnací	204
1. Podřád poloopice	204
1. Podřád opice	204
Guereza habešská	204
Chvostan satanáš	205
Kočkodan diana	205
Vřešťan rezavý čili alaut	205
Vřešťan černý čili caraya	205
XVIII. Skladování, ošetřování a hodnocení kožišin	206
1. Skladování a ošetřování kožišin	206
a) Působení světla a přímých slunečních paprsků	206
b) Relativní vlhkost vzduchu	206
c) Teplota skladovacích prostorů	207
d) Způsob skladování a skladovací prostředí	207
e) Doba skladování	207
f) Ochrana proti kožišinovým škůdcům	207
2. Kožišिनoví škůdci	207
Kožojed obecný	207
Kožišिनožrout	208
Rušník musejní	208
Mal šatní	208
Mal kožišinový	209

3. Ochrana kožišin před kožišinovými škůdci	209
a) Dýchací jedy	209
b) Přirozené rostlinné jedy	210
c) Anorganické sloučeniny	210
d) Organické látky	210
4. Třídění přírodních kožišin	211
5. Třídění barvených a zušlechtěných kožišin	212
6. Jakostní znaky a hodnota kožišin	213
7. Příklad ČSN	214
XIX. Pomocné materiály v kožišnické konfekci	217
Textilní vlákna	218
1. Vlastnosti textilních vláken	218
2. Rozdělení textilních vláken	220
3. Vlákná rostlinná	220
a) Bavlna	221
b) Kapok	221
c) Len	221
d) Konopí	222
e) Juta	222
f) Ramie	222
g) Manilské konopí	222
h) Novozélandský len	222
ch) Konopí domingo	223
i) Sisalové konopí	223
j) Kokosová vlákna	223
k) Kotonizace	223
4. Vlákná živočišná	223
a) Ovčí vlna	223
b) Ostatní zvířecí srsti	225
c) Přírodní hedvábí	225
5. Vlákná nerostná	226
6. Textilní vlákna chemická (umělá)	226
A. Textilní vlákna z přírodních polymerů	226
a) Vlákná z přírodních bílkovin Lanital	226
b) Vlákná z buničiny	227
Viskózové hedvábí	227
Měďnaté hedvábí	227
Acetátové hedvábí	227
B. Textilní vlákna ze syntetických polymerů	227
a) Polyamidová vlákna	227
Nylon	228
Silon	228
b) Polyesterová vlákna	228
Terylen	228
Tesl	228
c) Polyakrylová vlákna	229
d) Polyvinylchloridová vlákna	229
Příze a nitě	229
1. Spřádání příze	229